

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE SLOVAČKE REPUBLIKE O BAVLJENJU PLAĆENIM POSLOVIMA ČLANOVA PORODICE ZAPOSLENIH U NJIHOVIM DIPLOMATSKIM MISIJAMA I KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Slovačke Republike o bavljenju plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u njihovim diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima, potpisan u Bratislavi 9. septembra 2019. godine, u originalu na srpskom, slovačkom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I
VLADE SLOVAČKE REPUBLIKE
O BAVLJENJU PLAĆENIM POSLOVIMA ČLANOVA PORODICE
ZAPOSLENIH U NJIHOVIM DIPLOMATSKIM MISIJAMA I
KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA

Vlada Republike Srbije i
Vlada Slovačke Republike
(u daljem tekstu: „Strane“),

S obzirom na izrazito unapređen nivo razumevanja između dve države; u cilju uspostavljanja novih mehanizama radi daljeg jačanja diplomatskih odnosa;

Sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

1. Izdržavana lica člana diplomatske misije ili konzularnog predstavništva mogu, na bazi reciprociteta, biti ovlašćena da obavljaju plaćene poslove na teritoriji države prijema u skladu sa ovim sporazumom.

2. Poštovanje domaćeg zakonodavstva je obavezno za zanimanja ili specijalizovane aktivnosti koje podležu propisima države prijema.

Član 2.

Za potrebe ovog sporazuma:

1. „član diplomatske misije ili konzularnog predstavništva“ označava diplomatskog predstavnika ili člana administrativnog i tehničkog osoblja u diplomatskoj misiji ili konzularnog predstavnika ili zaposlenog u konzularnom predstavništvu u državi prijema, koji nije državljanin i nema stalni boravak u državi prijema.

2. „izdržavano lice člana diplomatske misije ili konzularnog predstavništva“ označava:

- a) supružnika ili stalnog partnera;
- b) nevenčano izdržavano dete starosti do dvadeset prve godine života;
- v) nevenčano izdržavano dete starosti do dvadeset šeste godine života koje pohađa fakultet ili neku drugu visokoškolsku ustanovu koju priznaje država prijema;
- g) nevenčano izdržavano dete sa fizičkim ili mentalnim invaliditetom koje poseduje sposobnost za obavljanje poslova uz naknadu.

3. „Plaćene aktivnosti“ označavaju posao na osnovu ugovora o radu ili sporazuma o obavljanju poslova bez ugovora o radu, u skladu sa domaćim zakonodavstvom države prijema. Rad izdržavanog lica člana diplomatske misije ili konzularnog predstavništva države imenovanja ili drugih država ili misije pri međunarodnim organizacijama ne obuhvata se ovim sporazumom.

4. „Država prijema“ označava državu u kojoj je član diplomatske misije ili konzularnog predstavništva zvanično akreditovan i gde se nalazi diplomatska misija ili konzularno predstavništvo.

Član 3.

1. U Republici Srbiji

a) Diplomatsko-konzularno predstavništvo Slovačke Republike je dužno da podnese zvaničan zahtev diplomatskom protokolu Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije, u pisanom obliku sa svim neophodnim dokumentima, radi dobijanja dozvole za rad izdržavanog lica člana diplomatske misije ili konzularnog predstavništva.

b) Nakon potvrde da izdržavano lice odgovara kriterijumima definisanim ovim sporazumom i uzimajući u obzir važeće domaće propise, diplomatski protokol obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo Slovačke Republike, u pisanom obliku i bez odlaganja, da je izdržavano lice ovlašćeno da obavlja plaćene poslove u Republici Srbiji u skladu sa važećim domaćim zakonodavstvom.

v) Izdržavana lica koja obavljaju plaćene aktivnosti na teritoriji druge države nisu izuzeta od bilo kakvih zahteva, procedura ili naknada koje bi se redovno primenjivale na takve poslove.

2. U Slovačkoj Republici

a) Diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Srbije je dužno da podnese zvaničan zahtev diplomatskom protokolu Ministarstva spoljnih i evropskih poslova Slovačke Republike, u pisanom obliku sa svim neophodnim dokumentima, radi dobijanja dozvole za rad izdržavanog lica člana diplomatske misije ili konzularnog predstavništva.

b) Nakon potvrde da izdržavano lice odgovara kriterijumima definisanim ovim sporazumom i uzimajući u obzir važeće domaće propise, diplomatski protokol obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Srbije, u pisanom obliku i bez odlaganja, da je izdržavano lice ovlašćeno da obavlja plaćene aktivnosti u Slovačkoj Republici, u skladu sa važećim domaćim zakonodavstvom. Ovakva informacija predstavlja zvaničnu dozvolu za pojedinca da obavlja plaćene poslove na teritoriji Slovačke Republike.

Član 4.

Dozvola za rad prestaje da važi kada:

a) njenom korisniku prestane status izdržavanog lica u skladu sa članom 2. ovog sporazuma;

b) se okončaju aktivnosti za koje je dozvola data;

v) prestane služba članu diplomatske misije ili konzularnog predstavništva.

Član 5.

1. Izdržavana lica koja obavljaju plaćene aktivnosti na osnovu ovog sporazuma neće uživati imunitet od građanske ili upravne nadležnosti države prijema, na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima ili Bečke konvencije o konzularnim odnosima ili bilo kog drugog važećeg pravila međunarodnog prava, u odnosu na sva pitanja koja proističu iz takvih poslova.

2. U slučaju da je izdržavano lice koje uživa imunitet od krivične nadležnosti države prijema, na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima ili Bečke konvencije o konzularnim odnosima ili bilo kog drugog važećeg pravila međunarodnog prava, optuženo za krivično delo u odnosu na plaćene poslove koje obavlja, država imenovanja pažljivo će razmotriti bilo kakav pisani zahtev koji država prijema podnese u cilju ukidanja takvog imuniteta.

Član 6.

1. Nijedna od odredaba ovog sporazuma ne ovlašćuje izdržavano lice da obavlja plaćene poslove koji su prema zakonodavstvu države prijema rezervisani za domaće državljane ili su vezani za nacionalnu bezbednost.

2. Ovaj sporazum ne podrazumeva automatsko priznavanje dokaza o formalnoj kvalifikaciji stečenoj u inostranstvu. Takva vrsta priznanja može biti dodeljena samo u skladu sa važećim propisima u državi prijema. U slučaju zanimanja koja zahtevaju posebne kvalifikacije na teritoriji druge države, izdržavano lice neće biti oslobođeno od ispunjavanja istih zahteva koja se primenjuju na državljane države prijema.

Član 7.

Izdržavana lica koja obavljaju plaćene poslove na osnovu ovog sporazuma podležu propisima o oporezivanju, socijalnom i zdravstvenom osiguranju države prijema, u svim pitanjima vezanim za obavljanje takvih plaćenih poslova u toj državi.

Član 8.

1. Sva neslaganja u vezi sa tumačenjem i primenom ovog sporazuma Strane će rešavati diplomatskim putem.

2. Ovaj sporazum može biti izmenjen međusobnim dogovorom Strana. Izmene će stupiti na snagu u skladu sa procedurom ustanovljenom u članu 9 ovog sporazuma.

Član 9.

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca od dana prijema poslednjeg pisanog obaveštenja kojim Strane obaveštavaju jedna drugu, diplomatskim putem, da su ispunjeni uslovi predviđeni njihovim nacionalnim zakonodavstvom za njegovo stupanje na snagu.

Član 10.

Ovaj sporazum zaključuje se na neodređeno vreme. Svaka Strana može raskinuti ovaj sporazum u bilo kom trenutku, dostavljanjem obaveštenja o nameri za raskid Sporazuma drugoj Strani u pisanom obliku, diplomatskim putem. Raskid Sporazuma stupa na snagu šest meseci nakon prijema obaveštenja od druge Strane.

Zaključeno u Bratislavi dana 9.9.2019. u dva originalna primerka, na srpskom, slovačkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako autentični. U slučaju različitog tumačenja ovog sporazuma, merodavan je tekst na engleskom jeziku .

Za Vladu Republike Srbije

Za Vladu Slovačke Republike

Ivica Dačić,
Potpredsednik Vlade i
ministar spoljnih poslova R. Srbije

Miroslav Lajčak,
Ministar inostranih i evropskih poslova
Slovačke Republike

Član 3.

Organ nadležan za sprovođenje ovog sporazuma je Ministarstvo spoljnih poslova.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Slovačke Republike o bavljenju plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u njihovim diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve zemlje ili u misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, do sada nije bila pravno regulisana. Postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Sporazumom se na recipročnoj osnovi između dve države, reguliše obavljanje plaćene delatnosti izdržavanih članova porodice članova zvaničnih diplomatskih predstavništava dve države.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćene delatnosti Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema, koji nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih ovim sporazumom, kao i važećeg zakonodavstva države prijema, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanje plaćene delatnosti.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, ovaj imunitet se ne primenjuje u slučaju činjenja ili propusta ostvarenih za vreme obavljanja plaćene delatnosti.

U pogledu imuniteta od krivičnog sudstva, država koja akredituje će pažljivo razmotriti bilo kakav pisani zahtev koji država prijema podnese u cilju ukidanja takvog imuniteta izdržavanom licu, u slučaju da je to lice optuženo za krivično delo u odnosu na plaćeni posao koji obavlja.

Dozvola za bavljenje plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom, pretaće da važi odmah nakon što korisniku tog ovlašćenja prestane status izdržavanog lica, završetkom aktivnosti za koje je dozvola data ili, u svakom slučaju, kada se završi služba lica koje izdržava tog člana porodice.

Lica koja bi se zaposlila na osnovu ovog sporazuma potpadala bi pod režim socijalnog osiguranja zemlje prijema u vezi sa svim pitanjima koja se tiču njihovog zaposlenja u toj državi. Ona bi takođe, bila u obavezi da u državi prijema plaćaju sve poreze na prihod ostvaren po osnovu posla koji obavljaju u skladu sa ovim sporazumom.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili

vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Slovačke Republike o bavljenju plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u njihovim diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.